

DE EERSTE STAP NAAR KENNIS

ONDERZOEKSVISIE EN KENNISAGENDA BEKKENFYSIOTHERAPIE

**Nederlandse Vereniging
voor Bekkenfysiotherapie**

Aangesloten bij KNGF

DE EERSTE STAP NAAR KENNIS

ONDERZOEKSVISIE EN KENNISAGENDA BEKKENFYSIOTHERAPIE

VOORWOORD

Met trots presenteer ik de onderzoeksvisie en kennisagenda van de Nederlandse vereniging van Bekkenfysiotherapie (NVFB). De onderzoeksvisie en kennisagenda zijn opgesteld in opdracht van het bestuur van de NVFB en vormt de leidraad voor het wetenschappelijk beleid en toekomstige onderzoekscalls van de NVFB. Tevens legt het de basis voor samenwerking in subsidieaanvragen met de beroepsorganisaties van aanpalende disciplines.

In de lange termijnvisie 2016-2020 van de NVFB werd het zaadje geplant voor het wetenschappelijk beleid van de NVFB. Hierin werd het voornemen vastgelegd om de bekkenfysiotherapie een stevigere positie te laten innemen in de onderzoekswereld fysiotherapie en is het streven naar een eigen hoogleraar uitgesproken. In 2017 leverde de NVFB 3 onderzoeksvragen aan voor de Kennis agenda "Kennis van Waarde" van het KNGF. Toenemende vraag om financiële ondersteuning voor Master bekkenfysiotherapeuten die onderzoek binnen de bekkenfysiotherapie wilden doen, waren de aanleiding voor het instellen van een wetenschappelijk Fonds. In 2018 zijn vanuit dit fonds 3 bottom-up onderzoeksvoorstellen gehonoreerd. Binnen het bestuur ontstond in 2018 de wens om het wetenschappelijk beleid van de NVFB verder te definiëren. Het raamwerk hiervoor werd in de algemene ledenvergadering (ALV) in november 2018 goedgekeurd. In april 2019 kwam een wetenschappelijke klankbordgroep van leden van de NVFB bij elkaar en werd de eerste basis voor dit document gelegd. Op de najaar ALV 2019 werd de onderzoeksvisie en concept kennisagenda goedgekeurd.

In dit document staan naast de onderzoeksvisie, de resultaten van de inventarisering en prioritering van de onderzoeksvragen. **De eerste stap naar Kennis.**

Amersfoort, 28 mei 2020

Nicole van Bergen, voorzitter NVFB

LEESWIJZER

In dit document vindt u de Onderzoeksvisie en de Kennisagenda van de NVFB.

Na het voorwoord en de inleiding vindt u de onderzoeksvisie van de NVFB.

Daarna volgt een samenvatting van de Kennisagenda Bekkenfysiotherapie DE EERSTE STAP NAAR KENNIS.

Waarna het proces uitvoeriger wordt beschreven.

In de bijlagen de gebruikte formulieren, uitnodiging, stakeholderslijst en opgehaalde onderzoeksvragen.

Colofon:

DE EERSTE STAP NAAR KENNIS

Onderzoeksvisie en
kennisagenda
bekkenfysiotherapie 2020

Nederlandse Vereniging
voor Bekkenfysiotherapie
Stadsring 159b | Postbus
248 | 3800 AE Amersfoort
| www.nvfb.nl

DE EERSTE STAP NAAR KENNIS

Onderzoeksvisie en kennisagenda bekkenfysiotherapie

Is tot stand gekomen in samenwerking met:

Bestuur Nederlandse Vereniging Bekkenfysiotherapie

- Mevr. Nicole van Bergen MMT
- Mevr. Elisabeth van der Spek – Mes MSc

Klankbordgroep Wetenschap NVFB

- Mevr. Corine Adamse MSc
- Mevr. Dorien Bennink MSc
- Dhr. Dr. Bary Berghmans
- Mevr. Tine van den Bos MSPT
- Mevr. Maya Elling MSc
- Mevr. Roelfrieke Naber MSc.
- Mevr. Danielle van Reijn MSc
- Mevr. Marian Rombouts MSc
- Mevr. Ana dos Santos MSc
- Mevr. Charlotte Schambergen MSc
- Mevr. Dr. Petra Voorham- van der Zalm

Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie

- Mevr. Elly Eggens
- Mevr. Karin Heijblom
- Mevr. Wieke van Ormel
- Dhr. Mr. Bas Verkes

Met dank aan:

- Alle personen die onderzoeksvragen hebben aangeleverd of hebben deelgenomen aan de prioritering tijdens de Invitational Conference

Financiering:

Nederlandse Vereniging voor Bekkenfysiotherapie

Alle rechten voorbehouden. De tekst uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën of enige andere manier, echter uitsluitend na voorafgaande toestemming van de NVFB. Toestemming voor gebruik van tekst(gedeelten) kunt u schriftelijk of per e-mail en uitsluitend bij de NVFB aanvragen.

INHOUD

Voorwoord	1
Inleiding	4
Onderzoeksvisie NVFB.....	5
Samenvatting.....	10
De eerste stap naar Kennis Onderzoeksagenda Bekkenfysiotherapie	11
DOMEIN DIAGNOSTIEK	11
DOMEIN PIJN/CPPS.....	11
DOMEIN UROLOGIE	12
DOMEIN PROCTOLOGIE	12
DOMEIN SEKSUOLOGIE.....	12
DOMEIN GYNAECOLOGIE / OBSTETRIE.....	13
DOMEIN MUSCULOSKELETAAL	13
DOMEIN COHORT	14
DOMEIN OVERIGEN	14
Proces	15
Achtergrond	15
Inventarisatie	15
prioritering.....	15
Vaststelling onderzoeksagenda	16
De eerste stap naar Kennis	16
Bijlage 1 Sjabloon voor de Survey Monkey	17
Bijlage 2 Formulier voor uitvragen Kennishiaten aan stakeholders	19
Bijlage 3 uitnodiging Invitational Conference.....	21
Bijlage 4 Overzicht benaderde stakeholders voor de kennishiaten inventarisatie.....	22
Bijlage 5 Overzicht van alle onderzoeksvragen.....	23

INLEIDING

Het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Bekkenfysiotherapie (NVFB) heeft in 2019 het initiatief genomen een wetenschappelijke klankbordgroep vanuit de leden van de NVFB samen te stellen. Deze klankbordgroep bestaat uit universitair geschoolde Masters of Science, professional Masters of Science en gepromoveerde leden van de NVFB. In samenwerking met het bestuur heeft deze groep onder andere de opdracht gekregen een visiedocument te ontwikkelen gericht op de toekomstige attitude, positionering, ontwikkeling en aansluiting van evidentie naar de klinische praktijk en de wisselwerking tussen wetenschappelijke onderzoek en de praktijk van alledag. Dit document is een dynamisch product dat richting geeft aan de verdere wetenschappelijke ontwikkeling van de beroepsgroep.

Daarnaast hebben de leden van de klankbordgroep een eerste aanzet gegeven in het inventariseren en benoemen van kennisvelden binnen de bekkenfysiotherapie.

ONDERZOEKSVISIE NVFB

Achtergrond

Mictieklachten, defecatieklachten, verzakkingsklachten, seksuele klachten, zwangerschap gerelateerde klachten en (chronische) pijnklachten gerelateerd aan het niet goed functioneren van de bekkenbodem en/of de spieren rondom het bekken en de lage rug komen zeer frequent voor.

Vanwege vergrijzing en ongezonde leefstijl zullen naar verwachting de prevalentie en incidentie van klachten gerelateerd aan het niet goed functioneren van de bekkenbodem en/of de spieren rondom het bekken en de lage rug in de toekomst fors toenemen. In (inter)nationale richtlijnen wordt geadviseerd om bij de genoemde klachten de meeste patiënten te laten starten met bekkenfysiotherapie. Dit in verband met het niet- invasieve karakter van de behandeling (minimal adverse effects), de veronderstelde effectiviteit, de relatief lage kosten en het feit dat, bij uitblijven van het gewenste behandelresultaat, alle andere opties, zoals chirurgisch ingrijpen, open blijven. Echter, de praktijk leert dat deze aanbeveling (stepped care aanpak) nog veel te weinig wordt toegepast. De huidige geboden zorg voldoet (nog) niet aan de hiervoor opgestelde richtlijnen. Een bijkomend probleem/knelpunt is dat van alle patiënten met klachten gerelateerd aan het niet goed functioneren van de bekkenbodem, slechts een klein deel hulp zoekt of krijgt bij de huisarts en/of specialist.

Bij verschillende universiteiten vindt reeds gericht onderzoek plaats naar etiologie, diagnostiek en behandeling van bekkenbodemdysfuncties en is in toenemende mate de rol van de (bekken)fysiotherapie structureel betrokken. Voorbeelden hiervan zijn het Maastrichts Universitair Medisch Centrum (MUMC+), het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC), het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG), het Universitair Medisch Centrum Nijmegen (UMCN), het Amsterdam Universitair Medisch Centrum (AMC), Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMCU) en het Universitair Medisch Centrum Rotterdam (UMCR).

Vanuit een aantal van deze centra wordt door onder andere bekkenfysiotherapeuten wetenschappelijk onderzoek verricht op het gebied van functiestoornissen van de bekkenbodem. Hierbij wordt, bij zowel mono- als multidisciplinaire bekken(bodem)problematiek, veelal samengewerkt met de afdelingen urologie, gynaecologie, colorectale chirurgie, bekkenfysiotherapie, medische psychologie (seksuologen) en psychiatrie.

Diverse gepromoveerde en wetenschappelijk geschoolde bekkenfysiotherapeuten hebben namens de NVFB voor verschillende beroepsverenigingen en de Gezondheidsraad deelgenomen aan de realisatie van mono- en multidisciplinaire richtlijnen. De NVFB heeft een belangrijke rol bij de verdere ontwikkeling van de plek van de bekkenfysiotherapeut binnen deze multidisciplinaire zorgstandaarden- en richtlijnen en bij de implementatie hiervan binnen de klinische praktijk.

De uitdaging is nu om evidence-based bekkenfysiotherapie verder in de klinische praktijk op landelijk niveau te implementeren: een breed kader uit de beroepsgroep bekkenfysiotherapie te enthousiasmeren voor (participatie in) relevant wetenschappelijk onderzoek en de koppeling te maken tussen onderzoek, onderwijs en het werkveld. Dit alles om zodoende de positie van de bekkenfysiotherapie te versterken en verdere professionalisering te stimuleren.

De genoemde centra bieden mede daarvoor een unieke bakermat waarvoor ook samenwerking met en aansluiting bij hoogleraren en wetenschapsbeleid binnen het KNGF van belang is.

Ambitie

Zonder grensverleggend onderzoek ontstaan er geen kennisdoorbraken. Binnen de NVFB koesteren we nu al een fundament van grensverleggend onderzoek. Vanuit dat vertrekpunt zorgen we via translationeel onderzoek voor innovatie en verbetering van de zorg aan mensen met bekken(bodem)problematiek. Dit is het zogenaamde from bench to bedside-principe.

Het is de ambitie om gezondheidsproblemen en het ontstaan daarvan, gerelateerd aan het niet goed functioneren van de bekkenbodemp en/of de spieren rondom het bekken en de lage rug, te begrijpen. Om zo betere zorg te ontwikkelen, samen met de patiënt en de maatschappij. Hierbij wordt nadrukkelijk aansluiting gezocht bij andere onderzoeks- en kennisagenda's (waaronder de Nationale Wetenschapsagenda, de Kennis- en Innovatieagenda en relevante kennisagenda's).

Het doel van de NVFB is het verkrijgen van (meer) kennis en inzicht in predisponerende factoren, prognostiek, diagnostiek en conservatieve behandeling van bekken(bodem)problematiek in de extra-, intra- en transmurale setting. Hierbij is de focus op de meest voorkomende gezondheidsproblemen, waarbij onderzoek gekoppeld wordt aan etiologie, behandeling, prognose van bekken(bodem)problematiek en kosteneffectiviteit van bekkenfysiotherapie. Nadrukkelijk wordt daarbij de link gezocht met reeds aanwezig of - waar noodzakelijk- nog op te zetten fundamenteel en toegepast onderzoek. Op basis van wetenschappelijke evidentie worden de resultaten van onderzoek geïncorporeerd in mono- en multidisciplinaire richtlijnen.

Zonder goede diagnostiek geen goede behandeling. De ontwikkeling van een triage systeem voor zowel de 1ste als de 2de lijn preventief en electief is de toekomst. Het selecteert patiënten voor een bepaald zorgtraject volgens ontwikkelde zorglijnen. Optimaal is de situatie dat, na de initiële triage, data met betrekking tot diagnostiek, behandeling en patiënt satisfactie wordt gemonitord, geanalyseerd en teruggekoppeld naar de betrokken zorgverleners.

De NVFB heeft de ambitie tot het aanstellen van een bijzondere leerstoel Bekkenfysiotherapie. Van belang is dat de kandidaat hoogleraar een opleiding tot bekkenfysiotherapeut heeft afgerond, gepromoveerd is op een onderwerp gerelateerd aan het (bekken)fysiotherapeutisch domein, over uitstekende internationale en nationale contacten beschikt en aan de overige selectiecriteria voldoet. Het is de taak van de NVFB binnen het KNGF aandacht en ondersteuning te vragen voor het realiseren van deze leerstoel en een (pro)actieve rol te spelen in de voordracht.

Waar ligt de focus:

- Fundamenteel onderzoek ten behoeve van kennisontwikkeling en- verdieping over het werkingsmechanisme van bekkenfysiotherapie bij mictie klachten, defecatie klachten, verzakkingen, klachten van het seksueel functioneren en pijn ten gevolge van het niet goed functioneren van de bekkenbodem en/of de spieren rondom het bekken en de lage rug
- (Verder) onderzoek naar predictieve – en prognostische factoren voor succes van behandelen
- Het effect en doelmatigheid van diagnostiek en behandeling binnen de bekkenfysiotherapie als alleenstaande therapie of in combinatie met andere behandelmethoden
- Multidisciplinaire richtlijnontwikkeling en implementatie, inclusief het onderzoek naar implementatie van de richtlijnen
- Ontwikkelen van zorgpaden in een multidisciplinair team voor mictie-, defecatie, prolaps, pijn- en seksuele klachten als gevolg van het niet goed functioneren van de bekkenbodem en/of de spieren rondom het bekken en de lage rug
- Verdere ontwikkeling en implementatie van de bekkenfysiotherapeutische diagnostiek middels gevalideerde meetinstrumenten op basis van de International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF)

Samenwerking

Als voorstander van een open en betrouwbare wetenschapscultuur stimuleert de NVFB de samenwerking tussen de onderzoeksgroepen van de diverse universitaire centra. Dit stimuleert het vormen van consortia en multicenter onderzoek. Tevens zal de NVFB een Science Network oprichten van praktijken die mee willen doen aan multicenter onderzoek. Door dit netwerk wordt de NVFB ook een aantrekkelijke partner voor andere disciplines die gezamenlijk onderzoek willen doen.

De NVFB zoekt de samenwerking met aanpalende disciplines zoals urologen, proctologen, MDL-artsen, (uro)gynaecologen, huisartsen en verloskundigen in wetenschappelijk onderzoek door het delen van kennisagenda's, gezamenlijk aanvragen van onderzoeksubsidies, het uitvoeren van onderzoek en participatie in (de ontwikkeling en herziening van) multidisciplinaire richtlijnen.

(Inter)nationaal bekleedt de Nederlandse bekkenfysiotherapie al een stevige positie. Dit blijkt uit de vele wetenschappelijke publicaties, verschenen in peer-reviewed tijdschriften op het gebied van de bekkenfysiotherapie; de actieve betrokkenheid en invloed van gepromoveerde bekkenfysiotherapeuten bij internationale multidisciplinaire richtlijnen en wetenschappelijke commissies van internationale verenigingen binnen de bekkenbodemproblematiek; en het beleid van de KNGF en NVFB gericht op de integratie van wetenschappelijke evidentie binnen de klinische praktijk van de bekkenfysiotherapeut. Deze positie wil de NVFB de komende jaren zichtbaar versterken, waarbij strategisch gezien wellicht internationale universiteiten actief moeten worden betrokken bij wetenschappelijk onderzoek.

Science Netwerk NVFB

Het NVFB Science Netwerk is toegankelijk voor geregistreerde NVFB leden. Met het NVFB Science Netwerk wil de NVFB bijdragen aan de professionalisering van het vakgebied en de wetenschappelijke infrastructuur. De NVFB wil wetenschap en klinische praktijk dichterbij elkaar brengen.

Eén van de doelen van het Science Netwerk is het kunnen uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek in de dagelijkse praktijk. Daarnaast beoogt de NVFB hiermee een bijdrage te leveren aan vraagarticulatie vanuit de praktijk voor nieuw (vervolg)onderzoek. Middels de interactie tussen praktijk en onderzoek hoopt de NVFB de implementatie en de-implementation van kennis uit wetenschappelijk onderzoek te bevorderen. Door een netwerk van praktijken te vormen in heel Nederland wordt het ook makkelijker om mee te werken aan onderzoeken van aanpalende disciplines als urologen, proctologen, MDL-artsen (uro)gynaecologen, huisartsen en verloskundigen.

Masters kunnen na hun opleiding meewerken aan onderzoek en zo langzaam doorgroeien naar het opzetten van een eigen wetenschappelijk onderzoek en mogelijk een promotie. Zo creëren we een poule van startende onderzoekers die kunnen bijdragen aan de verdere ontwikkeling en onderbouwing van het vak bekkenfysiotherapie .

“Jonge” onderzoekers

Een open en betrouwbare wetenschapscultuur binnen de NVFB, maar ook kennisvalorisatie zijn onmisbaar voor het behalen van de ambitie. Mede hierom zet de NVFB in op wetenschappelijk onderzoekers en promovendi binnen alle domeinen van de bekkenfysiotherapie. Deze onderzoekers en promovendi kunnen door het uitdragen van de resultaten van hun onderzoek een brug slaan tussen wetenschap en de praktijk

Er zijn momenteel 5 gepromoveerde bekkenfysiotherapeuten in Nederland. Binnen de bekkenfysiotherapie is sprake van een groeiende belangstelling voor wetenschappelijk onderzoek en promotietrajecten. De onderzoeksinstituten en bekkenbodencentra binnen de genoemde universiteiten vormen het kader, waarbinnen deze trajecten opgepakt en begeleid kunnen worden.

Vanuit het Science Netwerk, maar ook via oproepen in de reguliere communicatiekanalen van de NVFB kunnen bekkenfysiotherapeuten (MSPT, MSc.) kenbaar maken, onderzoek te willen doen en/of te willen promoveren.

Wetenschappelijk Fonds

De NVFB heeft een wetenschappelijk Fonds en zoekt naar cofinanciering om wetenschappelijk onderzoek naar de vragen van haar Kennisagenda te subsidiëren.

Alleen leden van de NVFB kunnen een aanvraag indienen bij het wetenschappelijk fonds van de NVFB voor financiering van wetenschappelijk onderzoek.

Landelijke database fysiotherapie (PROMS)

De NVFB stelt zich ten doel om implementatie- en benchmark onderzoek op te zetten en uit te voeren. De NVFB zoekt hierin de samenwerking met het KNGF en wil dit realiseren door dataverzameling in de Landelijke database Fysiotherapie (LDF). De uitkomsten van dit onderzoek worden gedeeld met de achterban. Door continue dataregistratie met betrekking tot relevante patiëntengroepen kunnen zorgverleners worden voorzien van up-to-date informatie over effectiviteit en efficiëntie van diagnostiek en behandeling en is interactieve benchmarking mogelijk.

SAMENVATTING

Om het domein bekkenfysiotherapie toekomstgericht te positioneren is een goede wetenschappelijke onderbouwing van het handelen van bekkenfysiotherapeuten essentieel. Het ontwikkelen van een breed gedragen onderzoeksagenda is, naast de onderzoeksvisie, een belangrijk middel. De kennisagenda “**De Eerste Stap naar Kennis**” is opgesteld door de wetenschappelijke klankbordgroep in opdracht van het bestuur van Nederlandse Vereniging voor Bekkenfysiotherapie (NVFB) en vormt de leidraad voor toekomstige onderzoekscalls van de NVFB gericht op:

- Het stimuleren en initiëren van voor de patiënt relevant wetenschappelijk onderzoek dat leidt tot een betere onderbouwing en hogere kwaliteit van het bekkenfysiotherapeutisch handelen (binnen een interprofessionele context).
- Het bevorderen van de samenwerking binnen bekkenfysiotherapeutisch onderzoek.

In april van 2019 zijn de kennislacunes in de wetenschappelijke onderbouwing van de bekkenfysiotherapie geïnterpreteerd door de wetenschappelijke klankbordgroep van de NVFB. Zij hebben de meest urgente onderzoeksvragen aangeleverd. Tevens zijn andere relevante onderzoeksagenda's geraadpleegd. In de nazomer van 2019 is er een enquête onder de leden van de NVFB uitgezet om aanvullende onderzoeksvragen op te halen. De onderzoeksvragen zijn gebundeld, wat heeft geleid tot een concept onderzoeksagenda op de volgende domeinen:

- Diagnostiek
- Pijn, CPPS
- Urologie
- Proctologie
- Seksuologie
- Gynaecologie/Obstetrie
- Musculoskeletaal
- Oncologie
- Cohort
- Overige

De algemene ledenvergadering heeft in november 2019 het vertrouwen uitgesproken over de concept kennisagenda en het bestuur toestemming gegeven de definitieve versie vast te stellen.

In januari 2020 zijn alle aanpalende patiëntenverenigingen en beroepsverenigingen aangeschreven met het verzoek input te leveren. Tijdens een Invitational Conference met NVFB leden en stakeholders in januari zijn al lopende onderzoeksvragen verwijderd en

heeft er een prioritering per domein plaatsgevonden. De leden van de klankbordgroep die niet aanwezig konden zijn hebben hun prioritering per mail doorgegeven. Dit heeft geresulteerd in een top 6 in Gynaecologie/Obstetrie (i.v.m. de hoeveelheid vragen) en een top 3 in de andere domeinen. In het musculoskeletale domein bleef 1 vraag over na inventarisatie van lopende onderzoeken.

Bij de prioritering is gekeken naar de volgende criteria:

- Waar zitten de grootste knelpunten (evidentie m.b.t. effectiviteit en kosten effectiviteit)
- Wat is het maatschappelijk belang, de grootste uitdaging binnen de zorg, de relevantie
- Is het direct toepasbaar in het werkveld
- Relevantie voor ander partijen om inhoudelijk en/ of financieel bij te dragen

De eerste stap naar Kennis Onderzoeksagenda Bekkenfysiotherapie

bevat de volgende domeinen met binnen elk domein de geprioriteerde onderzoeksvragen.

DOMEIN DIAGNOSTIEK

1.	Wat is de inhoud van een gestandaardiseerd onderzoeksprotocol met betrekking tot inspectie, palpatie, EMG registratie, drukmeting, bekkenfysiotherapeutische echografie en uroflow meting? Deelvraag: wat is de validiteit/betrouwbaarheid en de toegevoegde waarde van bovengenoemde items?
2.	Wat is de kosteneffectiviteit van de diagnostiek van de bekkenfysiotherapie bij bekkenbodemplachten?
3.	Welke meetinstrumenten in de Bekkenfysiotherapie zijn betrouwbaar en/of valide?

DOMEIN PIJN/CPPS

1.	Wat is de effectiviteit van triggerpoint behandeling in de behandeling van patiënten met chronisch pelvic pain syndrome? Deelvraag: Wat is de effectiviteit van dry needling van de bekkenbodemmuscultuur bij CPPS?
2.	Wat is de effectiviteit van uitwendige en inwendige TENS in de behandeling van patiënten met chronisch pelvic pain syndrome?
3.	Welke diagnostische meetinstrumenten zijn er voor pijn te gebruiken voor de diagnostiek en/of behandeling door een bekkenfysiotherapeut?

DOMEIN UROLOGIE

1.	Wat is het effect van Bekkenfysiotherapie bij LUTS klachten bij patiënten met CVA, MS of Parkinson?
2.	Wat is het effect van bekkenfysiotherapie bij recidiverende urineweginfecties? Deelvraag: Wat zijn prognostische factoren voor het effect van de Bekkenfysiotherapeutische behandeling bij recidiverende urine weg infecties?
3.	Wat is het effect van Bekkenfysiotherapie bij mannen met BPH met mictieklachten?

DOMEIN PROCTOLOGIE

1.	Is Bekkenfysiotherapie een effectieve en doelmatige interventie in de begeleiding van patiënten met fecale / anale incontinentie (FI/AI)? Deelvragen: Wat is de prevalentie van fecale / anale incontinentie bij vrouwen en mannen tijdens hardlopen? Wat is de prevalentie van mannen en vrouwen die stoppen met hardlopen in verband met fecale / anale incontinentie?
2.	Wat is de effectiviteit van Bekkenfysiotherapie bij de behandeling van graad III hemorroïden? Deelvragen: Wat is het effect van toiletadviezen bij patiënten met graad III hemorroïden? Wat is de prevalentie van dyssynergie bij patiënten met graad III hemorroïden? Wat is de prevalentie van een overactiviteit van de bekkenbodemmusculatuur bij patiënten met graad III hemorroïden? Wat is het langere termijn effect van bekkenfysiotherapie bij graad III hemorroïden ? Follow up 1 jaar ? Follow up 5 jaar? Follow up 10 jaar?
3.	Wat is het effect van Bekkenfysiotherapie bij obstructieve defecatie? Deelvraag: Wat is de meerwaarde van biofeedback in de behandeling van obstructieve defecatie?

DOMEIN SEKSUOLOGIE

1.	Wat is de effectiviteit van Bekkenfysiotherapie bij oppervlakkige/diepe dyspareuniekklachten?
2.	Welke Bekkenfysiotherapeutische interventie, relaxatie therapie of functionele elektrostimulatie, is het meest effectief bij provoked vestibulodynia (PVD)?
3.	Wat is de effectiviteit van Bekkenfysiotherapie bij erectiestoornissen?

DOMEIN GYNAECOLOGIE / OBSTETRIE

1.	<p>Wat is de effectiviteit van Bekkenfysiotherapie bij een totaalruptuur?</p> <p>Deelvraag:</p> <p>Is Bekkenfysiotherapie zinvol bij iedere vrouw met een totaalruptuur of alleen op indicatie?</p> <p>Wat is de meerwaarde van educatie op bekkenbodemplachten na een totaal ruptuur?</p> <p>Welk trainingsprogramma voor de bekkenbodemusculatuur na een totaal ruptuur is het meest effectief?</p>
2.	<p>Kan een screeningslijst een efficiënt predictiemodel zijn voor zwangere en pas bevallen vrouwen met risicofactoren op urogynaecologische aandoeningen (bijvoorbeeld incontinentie voor urine en/of ontlasting, verzakkingsklachten, bekkenpijn en seksuele klachten) op korte en lange termijn?</p>
3.	<p>Wat is de effectiviteit van het post-partum consult?</p> <p>Wat is de preventieve werking van het post partum consult voor het ontstaan van bekkenbodemplachten? (UI, AI, POP, seksueel functioneren, lage rugklachten)?</p>
4.	<p>Is het zinvol om iedereen naar de Bekkenfysiotherapie te sturen peroperatief bij prolaps?</p>
5.	<p>Wat is de belastbaarheid van de bekkenbodem postpartum? Na 3 maanden? Na 6 maanden? Na 9 maanden ? Na 12 maanden?</p> <p>Welke trainingen / sport belastingen kan de bekkenbodem wanneer aan na de partus</p>
6.	<p>Wat is de prevalentie van diastasis recti bij multipara ?</p> <p>Wat is een normale diastasis recti bij multipara en wanneer geeft een diastasis recti bij multipara klachten?</p> <p>Wat is het effect van diastase training op het herstel na het reven van de buikspieren?</p> <p>Wanneer is het mogelijk en wanneer is het zinvol om rechte buikspieren te trainen na een diastase?</p> <p>Wat is de relatie tussen een diastase en lage rugklachten?</p>

DOMEIN MUSCULOSKELETAAL

1.	<p>Wat is de toegevoegde waarde van NIMOC bij de bekken fysiotherapeutische behandeling van coccygodynie?</p>
----	---

DOMEIN COHORT

1.	Wat is de effectiviteit van Kinderbekkenfysiotherapie? Deelvraag: Prevalentie van fysieke oorzaken van zindelijkheidsproblematiek?
2.	Wat is de invloed van psychosociale factoren op plas- en poep problemen bij kinderen tussen 3-18 jaar? Deelvraag: Welke psychosociale factoren zijn van invloed op plas- en poepgedrag? Hoe kunnen deze psychosociale factoren het meest betrouwbaar gemeten worden?
3.	Wat is de effectiviteit van Bekkenfysiotherapie bij mensen met een verstandelijke beperking?

DOMEIN OVERIGEN

1.	Welke parameters binnen de functionele elektrostimulatie (FES) zijn efficiënt in de behandeling van patiënten met neuro-urologische aandoeningen (Overactieve Blaasklachten (OAB), Onderactieve Blaasklachten (UAB), Fecale urge, MS, Parkinson en status na CVA)?
2.	Wat is het effect van biofeedback en FES bij een onderactieve / non-functioning bekkenbodemp?
3.	Wat is de meerwaarde van biofeedback in de Bekkenfysiotherapeutische diagnostiek en behandeling bij bekkenbodemdysfuncties? Deelvraag: Wat is de ervaring van de patiënt over het gebruik van biofeedback? In welke mate heeft de ervaring van de patiënt met biofeedback bijgedragen aan het verbeteren van de contractie, relaxatie en timing van de bekkenbodemmusculatuur?

PROCES

ACHTERGROND

In het NVFB jaarplan 2019 is voor het eerst opgenomen dat er een kennisagenda moet worden ontwikkeld, als onderdeel van het wetenschappelijk beleid. Het doel is de meest urgente kennishiaten binnen de bekkenfysiotherapie op te lossen. Hierdoor vermindert praktijk variatie, wat ten goede komt aan de juiste zorg op de juiste plek.

INVENTARISATIE

Op 3 april 2018 is door de klankbordgroep Wetenschap een eerste inventarisatie van kennishiaten gedaan. Dit leverde 58 vragen op. In die periode werden ook de kennisagenda's van het KNGF en aanpalende disciplines geraadpleegd, zoals de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG), de Nederlands Vereniging voor Urologie (NVU), het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG), Nederlandse Vereniging van Maag-Darm-Leverartsen (NVMDL) en de Nederlandse Vereniging voor Heelkunde (NVvH). Hieruit kwamen 15 vragen.

In september 2019 is er onder de leden van de NVFB een uitvraag gedaan door middel van Survey Monkey, er is éénmaal een herinnering gestuurd. Uiteindelijk werden 29 vragen opgehaald.

In januari 2020 werden patiënten organisaties en beroepsorganisaties aangeschreven die zich afgemeld hadden voor de Invitational Conference, dit resulteerde in 4 extra onderzoeksvragen.

Nadat alle dubbelingen en lopende onderzoeksvragen verwijderd waren, bleven er 76 onderzoeksvragen over.

PRIORITERING

Om tot een goede prioritering van de onderzoeksvragen en vaststelling van de uiteindelijke Onderzoeksagenda Bekkenfysiotherapie te komen, is een brede vertegenwoordiging van het werkveld, wetenschappelijke veld, patiëntenvereniging en beroepsorganisaties uitgenodigd voor de Invitational Conference op 20 januari 2020.

Tijdens de Invitational Conference werden nog 6 onderzoeksvragen opgehaald. Twee van deze vragen kwamen van de werkgroep bekkenbodemp van de NVOG. Zij gaven aan op deze vragen graag gezamenlijk onderzoek te willen doen en gezamenlijk een subsidie aanvraag te willen schrijven.

Er werd in gezamenlijkheid besloten om van elk domein een top 3 te scoren. Het aantal onderzoeksvragen binnen het domein Gynaecologie / Obstetrie was zo veel groter dan de

andere domeinen dat besloten werd hier een top 10 van te scoren. Uiteindelijk scoorden de deelnemers hier maximaal een top 6. Na inventarisatie van lopend onderzoek en
herschikking van een aantal vragen naar het domein van CPPS, bleef 1 onderzoeksvraag over in het Musculoskeletale domein.

De leden van de klankbordgroep wetenschap, die niet aanwezig konden zijn scoorden alsnog per mail.

VASTSTELLING ONDERZOEKSAGENDA

De prioritering is vervolgens verwerkt in de definitieve onderzoeksagenda, genaamd:

De eerste stap naar Kennis.

De agenda werd vervolgens in concept verstuurd naar de klankbordgroep wetenschap voor feedback en definitief vastgesteld in de bestuursvergadering van de NVFB op 28 mei 2020.

BIJLAGE 1 SJABLOON VOOR DE SURVEY MONKEY

Kennisagenda NVFB

De NVFB is bezig en Kennisagenda samen te stellen. Wij willen u, als lid, graag de kans geven om input te leveren voor de Kennisagenda. U kunt dat doen door het invullen van de enquête.

Hoe gaat het te werk?

TOP 3 KENNISHIATEN

Kunt u door middel van een korte, SMART beschreven, onderzoeksvraag aangeven wat uw top 3 van kennishiaten is voor de wetenschappelijke onderbouwing of optimalisatie van het bekkenfysiotherapeutisch handelen?

Kunt u per onderzoeksvraag de onderstaande drie zaken toelichten:

1. Een korte toelichting met betrekking tot de urgentie en relevantie van de onderzoeksvraag.
 2. Welke partners voor co-financiering kunnen mogelijk betrokken worden bij onderzoek naar het genoemde kennishiaat?
 3. Kunt u tot slot aangeven binnen welke doelgroep uw onderzoeksvraag valt?
-

Hiaat 1: (Schrijf hier uw onderzoeksvraag)

Toelichting (Wat is de urgentie en relevantie van onderzoeksvraag 1)

Wat zijn belangrijke mogelijke partners /co-financierders?

Deze onderzoeksvraag valt binnen doelgroep: (kruis aan wat van toepassing is)

- Doelgroep:
- Urologie
 - Proctologie
 - Gynaecologie / obstetrie
 - Seksuologie
 - Pijn / CPPS
 - Musculoskeletaal
 - Overig, namelijk:

Hiaat 2: (Schrijf hier uw onderzoeksvraag)

Toelichting (Wat is de urgentie en relevantie van onderzoeksvraag 2)

Wat zijn belangrijke mogelijke partners /co-financierders?

Deze onderzoeksvraag valt binnen doelgroep/thema: (kruis aan wat van toepassing is)

- Doelgroep:
- Urologie
 - Proctologie
 - Gynaecologie / obstetrie
 - Seksuologie
 - Pijn / CPPS
 - Musculoskeetaal
 - Overig, namelijk:

Hiaat 3: (Schrijf hier uw onderzoeksvraag)

Toelichting (Wat is de urgentie en relevantie van onderzoeksvraag 3)

Wat zijn belangrijke mogelijke partners /co-financierders?

Deze onderzoeksvraag valt binnen doelgroep/thema: (kruis aan wat van toepassing is)

- Doelgroep:
- Urologie
 - Proctologie
 - Gynaecologie / obstetrie
 - Seksuologie
 - Pijn / CPPS
 - Musculoskeetaal
 - Overig, namelijk:

TOT SLOT

Wilt u verder nog iets kwijt in het kader van de Kennis-/Onderzoeksagenda Bekkenfysiotherapie 2020-2024

Ja, namelijk...

Namens de NVFB hartelijk dank voor uw reactie!

BIJLAGE 2 FORMULIER VOOR UITVRAGEN KENNISHIATEN AAN STAKEHOLDERS

Kennisagenda NVFB

De NVFB is bezig en Kennisagenda samen te stellen. Wij willen u, als stakeholder, graag de kans geven om input te leveren voor de Kennisagenda. U kunt dat doen door het invullen van de enquête.

Hoe gaat het te werk?

TOP 3 KENNISHIATEN

Kunt u door middel van een korte, SMART beschreven, onderzoeksvraag aangeven wat uw top 3 van kennishiaten is voor de wetenschappelijke onderbouwing of optimalisatie van het bekkenfysiotherapeutisch handelen?

Kunt u per onderzoeksvraag de onderstaande drie zaken toelichten:

1. Een korte toelichting met betrekking tot de urgentie en relevantie van de onderzoeksvraag.
 2. Welke partners voor co-financiering kunnen mogelijk betrokken worden bij onderzoek naar het genoemde kennishiaat?
-

Hiaat 1: (Schrijf hier uw onderzoeksvraag)

Toelichting (Wat is de urgentie en relevantie van onderzoeksvraag 1)

Wat zijn belangrijke mogelijke partners /co-financierders?

Hiaat 2: (Schrijf hier uw onderzoeksvraag)

Toelichting (Wat is de urgentie en relevantie van onderzoeksvraag 2)

Wat zijn belangrijke mogelijke partners /co-financierders?

Hiaat 3: (Schrijf hier uw onderzoeksvraag)

Toelichting (Wat is de urgentie en relevantie van onderzoeksvraag 3)

Wat zijn belangrijke mogelijke partners /co-financierders?

TOT SLOT

Wilt u verder nog iets kwijt in het kader van de Kennis-/Onderzoeksagenda Bekkenfysiotherapie 2020-2024

Ja, namelijk...

Namens de NVFB hartelijk dank voor uw reactie!

BIJLAGE 3 UITNODIGING INVITATIONAL CONFERENCE

Amersfoort, 7 november 2019

Geachte relatie,

Bij deze nodigen wij u van harte uit voor de NVFB Invitational Conference Kennisagenda Bekkenfysiotherapie, op maandag 20 januari 2020 om 17.00 uur te Amersfoort. Graag willen wij u betrekken bij het ontwikkelen van onze kennisagenda voor toekomstig wetenschappelijk onderzoek.

De Nederlandse Vereniging voor Bekkenfysiotherapie (NVFB) heeft inmiddels een onderzoeksvisie ontwikkeld en is nu bezig met het samenstellen van haar kennisagenda. In een klankbordsessie in april 2019 zijn door collega bekkenfysiotherapeuten onderzoeksvragen geformuleerd. Inmiddels wordt er een enquête onder de NVFB leden uitgezet, om nog de laatste aanvullende onderzoeksvragen op te halen. Tevens zijn de onderzoeksvragen, die in de kennisagenda's van de omliggende medische disciplines staan, in kaart gebracht.

Op deze NVFB Invitational Conference willen wij onze onderzoeksvisie presenteren en aanvullende vragen bij u en andere deelnemers ophalen. Graag zouden wij afsluiten met een korte lezing over het belang van onderzoek binnen de bekkenfysiotherapie, het belang van deze kennisagenda en de mogelijkheden om samen op te trekken met de belanghebbenden, onder andere in verband met het aanvragen van subsidies.

Uiteraard wordt er gezorgd voor de inwendige mens.

We hopen van harte dat u aanwezig kunt zijn en ons kunt helpen om onze patiëntenzorg nog beter te maken.

Graag vernemen wij van u of wij u op maandag 20 januari kunnen verwelkomen in Amersfoort, via ons e-mailadres: nvfb@kngf.nl.

Invitational Conference Kennisagenda Bekkenfysiotherapie

Datum: maandag 20 januari 17.00 – 19.30 uur

Locatie: Stadsring 159b te Amersfoort

Met vriendelijke groet,

Nicole van Bergen
Voorzitter NVFB

BIJLAGE 4 OVERZICHT BENADERDE STAKEHOLDERS VOOR DE KENNISHIATEN INVENTARISATIE

Klankbordgroep Wetenschap

- Mevr. Corine Adamse MSc
- Mevr. Dorien Bennink MSc
- Dhr. Dr. Bary Berghmans
- Mevr. Tine van den Bos MSPT
- Mevr. Maya Elling MSc
- Mevr. Roelfrieke Naber MSc
- Mevr. Danielle van Reijn MSc
- Mevr. Marian Rombouts MSc
- Mevr. Ana dos Santos MSc
- Mevr. Charlotte Schambergen MSc
- Mevr. Dr. Petra Voorham- van der Zalm

Beroepsorganisaties

- Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG)
- Nederlands Vereniging voor Urologie (NVU)
- Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG)
- Nederlandse Vereniging van Maag-Darm-Leverartsen (NVMDL)
- Nederlandse Vereniging voor Heelkunde (NVvH)
- Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (KNOV)
- Nederlandse Vereniging voor Seksuologie (NVVS)

Patiëntenverenigingen

- BB4All
- Stichting Olijf
- Lichen Planus Vereniging Nederland
- Stichting Lichen Sclerosi
- Interstitiële Cystitis Patiëntenvereniging

BIJLAGE 5 OVERZICHT VAN ALLE ONDERZOEKSVRAGEN

Domein	Onderzoeksvraag / lacune
Diagnostiek	Wat is de definitie van een goede/ optimale bekkenbodemspiercontractie?
Diagnostiek	<p>Wat is de inhoud van een gestandaardiseerd onderzoeksprotocol met betrekking tot inspectie, palpatie, EMG registratie, drukmeting Bekkenfysiotherapeutische echografie en uroflow meting?</p> <p>Deelvragen:</p> <p>Welke items van de inspectie zijn betrouwbaar en/of valide?</p> <p>Welke items van de inwendige palpatie zijn betrouwbaar en/of valide?</p> <p>Welke items van de inwendige EMG registratie zijn betrouwbaar en/of valide?</p> <p>Welke items van de Bekkenfysiotherapeutische echografie zijn betrouwbaar en/of valide?</p> <p>Welke items van de inwendige drukmeting zijn betrouwbaar en/ of valide?</p> <p>Welke items van de uroflow zijn betrouwbaar en of valide?</p> <p>Wat is de toegevoegde waarde van de inspectie?</p> <p>Wat is de toegevoegde waarde van de inwendige palpatie?</p> <p>Wat is de toegevoegde waarde van de inwendige EMG registratie?</p> <p>Wat is de toegevoegde waarde van de Bekkenfysiotherapeutische echografie?</p> <p>Wat is de toegevoegde waarde van de inwendige drukmeting?</p> <p>Wat is de toegevoegde waarde van de uroflow meting?</p>
Diagnostiek	Welke meetinstrumenten in de Bekkenfysiotherapie zijn betrouwbaar en/ of valide?
Diagnostiek	<p>Welk meetinstrument is betrouwbaar en/of valide om prolaps in stand te kwantificeren?</p> <p>Deelvraag:</p> <p>Wat is de betrouwbaarheid van de POPQ in stand?</p>
Diagnostiek	Wat is de kosteneffectiviteit van de diagnostiek van de Bekkenfysiotherapie bij bekkenbodemspierklachten?
Diagnostiek	<p>Welke uitwendige manuele prikkel/informatie geeft de meest optimale contractie van de bekkenbodemspier?</p> <p>Verbeterd de contractie van de bekkenbodemspier na een inwendige manuele prikkel/ informatie?</p> <p>Welke inwendige manuele prikkel/informatie geeft de meest optimale contractie van de bekkenbodemspier?</p>
Diagnostiek	<p>In welke mate draagt biofeedback bij aan een optimale bekkenbodemspier contractie?</p> <p>In welke mate draagt elektrostimulatie bij aan een optimale bekkenbodemspiercontractie?</p> <p>In welke mate draagt echografie bij aan een optimale bekkenbodemspier contractie?</p>

	Onderzoeksvraag/ lacune
Pijn CPPS	Wat is relevante pathofysiologie van pijn voor de bekkenfysiotherapeut?
Pijn CPPS	Welke diagnostische meetinstrumenten zijn er voor pijn te gebruiken voor de diagnostiek en/of behandeling door een bekkenfysiotherapeut?
Pijn CPPS	Hoe is de betrouwbaarheid en de validiteit van de diagnostische meetinstrumenten voor pijn die een bekkenfysiotherapeut gebruikt?
Pijn CPPS	Wat is de effectiviteit van biofeedback in de behandeling van patiënten met chronisch pelvic pain syndrome?
Pijn CPPS	Wat is de effectiviteit van triggerpoint behandeling in de behandeling van patiënten met chronisch pelvic pain syndrome? Wat is de effectiviteit van dry needling van de bekkenbodemspiculaatuur bij CPPS?
Pijn CPPS	Wat is de effectiviteit van uitwendige TENS in de behandeling van patiënten met chronisch pelvic pain syndrome? Wat is de effectiviteit van inwendige TENS in de behandeling van patiënten met chronisch pelvic pain syndrome?
Pijn CPPS	Welke prognostische factoren bepalen de meest effectieve frequentie bij TENS bij patiënten met chronisch pelvic pain syndromen?
Pijn CPPS	Wat is de relatie tussen pijn (CPPS), overactiviteit van de bekkenbodemspiculaatuur en EMG signalen?
Pijn CPPS	Wat is de effectiviteit van oefentherapie-relaxatietechnieken in de behandeling van patiënten met CPPS?
Pijn CPPS	Wat is de invloed van co morbiditeit bij de Bekkenfysiotherapeutische behandeling van pijn / CPPS?

Domein	Onderzoeksvraag/ lacune
Urologie	Wat is de effectiviteit van Bekkenfysiotherapie bij dysfunctional voiding. (voiding and post- micturation symptoms Haylen)? Deelvragen: Wat is de prevalentie van dysfunctional voiding en in welke domeinen in de Bekkenfysiotherapie komt dit voor ? Wat is de prognostische waarde van een mictielijst op de Bekkenfysiotherapeutische behandeling van dysfunctional voiding?
Urologie	Wat is de effectiviteit van Bekkenfysiotherapie op wet and dry OAB bij mannen?
Urologie	Wat is het effect van Bekkenfysiotherapie bij recidiverende urineweginfecties? Wat zijn prognostische factoren voor het effect van de Bekkenfysiotherapeutische behandeling bij recidiverende urine weg infecties?
Urologie	Wat zijn prognostische factoren voor het effect van de Bekkenfysiotherapie bij vrouwen met SUI?
Urologie	Wat is het effect van Bekkenfysiotherapie bij LUTS klachten bij Parkinson patiënten?
Urologie	Wat is het effect van Bekkenfysiotherapie bij LUTS klachten bij MS patiënten?
Urologie	Wat is het effect van Bekkenfysiotherapie bij LUTS klachten bij CVA patiënten?
Urologie	Wat is het effect van Bekkenfysiotherapie bij mannen met BPH met mictieklachten?
Urologie	Wat is het effect van toiletadviezen van artsen op urgency, frequency en residu ?

Domein	Onderzoeksvragen / lacune
Proctologie	<p>Wat is de effectiviteit van Bekkenfysiotherapie bij de behandeling van graad III hemorroïden?</p> <p>Deelvragen:</p> <p>Wat is het effect van toiletadviezen bij patiënten met graad III hemorroïden?</p> <p>Wat is de prevalentie van dyssynergie bij patiënten met graad III hemorroïden?</p> <p>Wat is de prevalentie van een overactiviteit van de bekkenbodemmusculatuur bij patiënten met graad III hemorroïden?</p>
Proctologie	<p>Wat is het langere termijn effect van bekkenfysiotherapie bij graad III hemorroïden ?</p> <p>Follow up 1 jaar ? Follow up 5 jaar? Follow up 10 jaar?</p>
Proctologie	<p>Wat is het effect van Bekkenfysiotherapie bij anale fistels?</p>
Proctologie	<p>Wat is het effect van Bekkenfysiotherapie bij obstructieve defecatie?</p> <p>Deelvraag: Wat is de meerwaarde van biofeedback in de behandeling van obstructieve defecatie?</p>
Proctologie	<p>Wat is het effect van Bekkenfysiotherapie bij rectum prolaps graad I en II ?</p> <p>Wat is het effect van Bekkenfysiotherapie bij rectum prolaps graad III IV, peri operatief ?</p>
Proctologie	<p>Wat is het effect van Bekkenfysiotherapie bij een intussusceptie graad I en II rectum prolaps ?</p>
Proctologie	<p>Wat is de effectiviteit, doelmatigheid en kosteneffectiviteit van Bekkenfysiotherapie bij anale incontinentie bij mannen en vrouwen?</p>
Proctologie	<p>Is bekkenfysiotherapie een effectieve en doelmatige interventie in de begeleiding van patiënten met fecale / anale incontinentie (FI/AI) Deelvraag:</p> <p>Wat is de prevalentie van fecale /anale incontinentie bij vrouwen en mannen tijdens hardlopen?</p> <p>Wat is de prevalentie van mannen en vrouwen die stoppen met hardlopen in verband met fecale /anale incontinentie?</p>

Domein	Onderzoeksvragen / lacune
Gynaecologie/ Obstetrie	<p>Wat is de effectiviteit van Bekkenfysiotherapie bij een totaalruptuur? Zinvol bij iedereen of indicatie? (NVOG)</p> <p>Deelvraag: Wat is de meerwaarde van educatie op bekkenbodemplachten na een totaal ruptuur? Welk trainingsprogramma voor de bekkenbodemmuscultuur na een totaal ruptuur is het meest effectief?</p>
Gynaecologie/ Obstetrie	<p>Wat is het effect van Bekkenfysiotherapie op bekkenbodemplachten post menopausaal?</p> <p>Deelvraag: Welk trainingsprogramma voor de bekkenbodemmuscultuur post menopausaal is het meest effectief?</p>
Gynaecologie/ Obstetrie	<p>Welke functie veranderingen (gemeten met palpatie-echografie-EMG metingen- drukmetingen) van de bekkenbodemmuscultuur zijn aantoonbaar peri-operatief in het kleine bekken?</p> <p>Deelvraag: Welke functie veranderingen van de bekkenbodemmuscultuur zijn aantoonbaar na een VUE? Welke functie veranderingen van de bekkenbodemmuscultuur zijn aantoonbaar na een AW plastiek? Welke functie veranderingen van de bekkenbodemmuscultuur zijn aantoonbaar na een VW plastiek?</p>
Gynaecologie/ Obstetrie	<p>Wat is het effect van een manuele placenta verwijdering op de functie van de bekkenbodemmuscultuur?</p>
Gynaecologie/ Obstetrie	<p>Wat is de doelmatigheid van een bekkenbodempoli cq multidisciplinaire bekkenbodemteam ?</p>
Gynaecologie/ Obstetrie	<p>Wat is de doelmatigheid van transmurale zorgpaden?</p>
Gynaecologie/ Obstetrie	<p>Wat is de relatie tussen endometriose en musculaire pijn ?</p>
Gynaecologie/ Obstetrie	<p>Welke (mogelijke) prognostische factoren voor een prolaps zijn beïnvloedbaar met bekkenbodemoefeningen en welke met gedragsveranderingen?</p> <p>Deelvragen: Welke functieveranderingen zijn er na een trainingsprogramma van de bekkenbodemmuscultuur postpartum? Welke functieveranderingen zijn er na een trainingsprogramma van de bekkenbodemmuscultuur (anale palpatie-EMG meting-drukmeting, echografie) pre- en post-menopausaal?</p>
Gynaecologie/ Obstetrie	<p>Wat is de toegevoegde waarde van echografie bij de diagnostiek en de behandeling van een diastase van de buikmuscultuur?</p> <p>Wat is de waarde van de visuele feedback van de echografie voor de patiënt ? (<i>PROM?</i>)</p>
Gynaecologie/ Obstetrie	<p>Wat is de prevalentie van diastasis recti bij multipara ?</p> <p>Wat is een normale diastasis recti bij multipara en wanneer geeft een diastasis recti bij multipara klachten?</p> <p>Wat is het effect van diastase training op het herstel na het reën van de buikspieren? Wanneer is het mogelijk en wanneer is het zinvol om rechte buikspieren te trainen na een diastase?</p> <p>Wat is de relatie tussen een diastase en lage rugklachten?</p>

Gynaecologie/ Obstetrie	Wat is de invloed van een sectio caesare op de functie van de buikmusculatuur en de stabiliteit van het bekken?
Gynaecologie/ Obstetrie	Wat is de effectiviteit van het post-partum consult? Wat is de preventieve werking van het post partum consult voor het ontstaan van bekkenbodemplachten? (UI, AI, POP, seksueel functioneren, lage rugklachten)?
Gynaecologie/ Obstetrie	Wat is de belastbaarheid van de bekkenbodemplachten postpartum? Na 3 maanden? Na 6 maanden? Na 9 maanden ? Na 12 maanden? Welke trainingen / sport belastingen kan de bekkenbodemplachten wanneer aan na de partus?
Gynaecologie/ Obstetrie	Wat is het effect van de mate van mobiliteit van de inwendige organen tov elkaar op zwangerschap gerelateerde bekkenpijn klachten?
Gynaecologie/ Obstetrie	Kan een screeningslijst een efficiënt predictiemodel zijn voor zwangere en pas bevallen vrouwen met risicofactoren op urogynaecologische aandoeningen (bijvoorbeeld incontinentie voor urine en/of ontlasting, verzakkingsklachten, bekkenpijn en seksuele klachten) op korte en lange termijn? (Kennisagenda KNGF)
Gynaecologie/ Obstetrie	Is het zinvol om iedereen naar de bekkenfysiotherapie te sturen peroperatief bij prolaps? (NVOG)
Gynaecologie/ Obstetrie	Wat is de relatie tussen de echo anaal en de functie van de bekkenbodemplachten?

Domein	Onderzoeksvragen / lacune
Seksuologie	Wat is de indicatie voor Bekkenfysiotherapie (welke behandelmogelijkheden zijn er) bij patiënten met seksueel misbruik die met EMDR zijn behandeld?
Seksuologie	Welke bekkenfysiotherapeutische interventie, relaxatie therapie of functionele elektrostimulatie, is het meest effectief bij provoked vestibulodynia (PVD)?
Seksuologie	Wat is de effectiviteit van Bekkenfysiotherapie bij oppervlakkige / diepe dyspareuniekklachten ?
Seksuologie	Wat is het verschil in effect van Bekkenfysiotherapie bij de behandeling van patiënten met seksuologische klachten met en zonder seksuologische behandeling ?
Seksuologie	Wat is de effectiviteit van Bekkenfysiotherapie bij transgenders?
Seksuologie	Wat is de effectiviteit van Bekkenfysiotherapie bij erectiestoornissen?
Seksuologie	Wat zijn de voorspellende factoren van effectiviteit van bekkenfysiotherapie bij de verschillende seksuele klachten (dyspareunie, vaginisme, erectiele dysfunctie, vroegtijdige zaadlozing)?
Seksuologie	Wat is het effect van Bekkenfysiotherapie bij mensen met een verstandelijke beperking met seksuele klachten?

Domein	Onderzoeksvragen / lacune
Musculoskeletaal	Wat is de toegevoegde waarde van NIMOC bij de bekken fysiotherapeutische behandeling van coccygodynie?

Domein	Onderzoeksvragen / lacune
Oncologie	Wat is het effect van radiotherapie bij een tumor in het bekkenbodemgebied op de functie van de bekkenbodemmuscultuur? Deelvraag: Wat is het effect van radiotherapie bij een prostaat CA op de functie van de bekkenbodemmuscultuur?
Oncologie	Wat is het effect van een LAR op seksualiteit ?
Oncologie	Wat is het effect van Bekkenfysiotherapie bij een tijdelijk stoma? Welk Bekkenfysiotherapeutisch oefenprotocol voor de bekkenbodemmuscultuur is effectief bij een tijdelijk stoma?
Oncologie	Wat kan de rol zijn van een functie onderzoek van de bekkenbodem (EMG) in een herstel operatie bij een stoma na een LAR?
Oncologie	Wat is het effect van oncologische Bekkenfysiotherapie? Wat zijn ervaringen van patiënten over oncologische bekkenfysiotherapie? Ontwikkeling PROM oncologische bekkenfysiotherapie?
Oncologie	Wat is de effectiviteit van bekkenfysiotherapie (voorlichting, begeleiding, behandeling) bij vulva-/baarmoedercarcinoom?

Domein	Onderzoeksvragen / lacune
Cohort:Kinderen	Wat is de effectiviteit van kinderbekkenfysiotherapie? Deelvraag: Prevalentie van fysieke oorzaken van zindelijkheidsproblematiek?
Cohort:Kinderen	Wat is de invloed van psychosociale factoren op plas- en poep problemen bij kinderen tussen 3-18 jaar? Deelvraag: Welke psychosociale factoren zijn van invloed op plas- en poepgedrag? Hoe kunnen deze psychosociale factoren het meest betrouwbaar gemeten worden?
Cohort:Kwetsbare ouderen	Wat is de effectiviteit van Bekkenfysiotherapie bij kwetsbare ouderen?
Cohort:Verstandelijk beperkten	Wat is de effectiviteit van Bekkenfysiotherapie bij mensen met een verstandelijke beperking?

domein	Onderzoeksvraag / lancune
Overig:biofeedback	<p>Wat is de meerwaarde van biofeedback in de Bekkenfysiotherapeutische diagnostiek en behandeling bij bekkenbodemdysfuncties?</p> <p>Deelvraag: Wat is de ervaring van de patiënt over het gebruik van biofeedback?, In welke mate heeft de ervaring van de patiënt met biofeedback bijgedragen aan het verbeteren van de contractie, relaxatie en timing van de bekkenbodemusculatuur?</p>
Overig:biofeedback /FES	<p>Wat is het effect van biofeedback en FES bij een onderactieve/ non-functioning bekkenbodem?</p>
Overig:biofeedback /FES	<p>Welke parameters binnen de functionele electrostimulatie (FES) zijn efficiënt in de behandeling van patiënten met neuro-urologische aandoeningen (Overactieve Blaasklachten (OAB), Onderactieve Blaasklachten (UAB), Fecale urge, MS, Parkinson en status na CVA)? (KNGF Kennisagenda)</p>
Overig: echografie	<p>Wat is de diagnostische en therapeutische waarde van echografie in de bekkenfysiotherapie?</p>
Overig: empathie	<p>Wat is het effect van empathisch vermogen op de diagnostiek (inwendige palpatie, EMG meting, drukmeting, perineale echografie) van de bekkenfysiotherapeut?</p>
Overig: multidisciplinair	<p>Wat is de prevalentie van het aantal domeinen per bekkenfysiotherapeutische behandeling?</p> <p>Wat is het effect van een multidisciplinaire bekken fysiotherapeutische behandeling?</p>

DE EERSTE STAP NAAR KENNIS

ONDERZOEKSVISIE EN KENNISAGENDA BEKKENFYSIOTHERAPIE

